

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Сагайдацького НВК

_____ М.В. Степаненко

Наказ №31 від 31.08.2020 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
*Сагайдацького навчально-виховного комплексу
«загальноосвітній навчальний заклад
I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад»
Шишацької селищної ради Полтавської області
на 2020-2021 навчальний рік*

*Схвалено на засіданні
педагогічної ради НВК
(протокол №9 від 31.08.2020 року)*

**Сагайдак
2020**

Структура освітньої програми

Розділ 1. Призначення навчального закладу та засоби його реалізації ...	3
Розділ 2. Опис «моделі» випускника навчального закладу.....	9
Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу.....	11
Розділ 4. Особливості організації освітнього процесу та застосування у ньому педагогічних технологій.....	16
Розділ 5. Освітні програми	18
5.1. Освітня програма початкової освіти.....	18
5.2. Освітня програма базової загальної середньої освіти.....	25
5.3. Освітня програма повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти).....	29
Розділ 6. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.....	35
Додатки.....	39

Розділ 1. Призначення навчального закладу та засоби його реалізації

За Статутом Сагайдацький навчально-виховний комплекс «загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Шишацької селищної ради Полтавської області - комунальний заклад, засновником якого є Шишацька селищна рада.

Навчальний заклад у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України "Про освіту", "Про повну загальну середню освіту", «Про дошкільну освіту», Концепцією Нової української школи, законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, іншими нормативно-правовими актами, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, Положенням про дошкільний навчальний заклад, Статутом навчально-виховного комплексу.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про освіту» **принципами освітньої діяльності** Сагайдацького навчально-виховного комплексу «загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» є:

- людиноцентризм;
- верховенство права;
- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- рівні можливості для всіх;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища, у тому числі у закладах освіти, найбільш доступних і наближених до місця проживання осіб з особливими освітніми потребами;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- різноманітність освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність і підзвітність органів управління освітою та закладів освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності перед суспільством;
- інституційне відокремлення функцій контролю (нагляду) та функцій забезпечення діяльності закладів освіти; інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями; свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;
- академічна добродетель;

- академічна свобода;
- фінансова, академічна, кадрова та організаційна автономія закладів освіти у межах, визначених законом;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- невтручання політичних партій в освітній процес;
- невтручання релігійних організацій в освітній процес (крім випадків, визначених цим Законом);
- різnobічність та збалансованість інформації щодо політичних, світоглядних та релігійних питань;
- державно-громадське управління;
- державно-громадське партнерство;
- нетерпимість до проявів корупції та хабарництва;
- доступність для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою.

Метою освітньої діяльності Сагайдацького навчально-виховного комплексу «загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей.

Завданнями Сагайдацького навчально-виховного комплексу «загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомле-

ною громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;

- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповіальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;

- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;

- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування зasad здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;

- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;

- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповіальної за своє життя людини і є **головним завданням** навчально-виховного комплексу.

Навчальний заклад несе відповіальність перед особою, суспільством і державою за:

безпечні умови освітньої діяльності;

дотримання державних стандартів освіти;

дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;

дотримання фінансової дисципліни.

Відповідно до чинного законодавства Сагайдацький НВК здійснює освітній процес згідно із освітніми і навчальними програмами трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова загальна освіта;

II ступінь – базова загальна освіта;

III ступінь – середня (повна) загальна освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається у відповідних освітніх програмах.

Освітній процес у дошкільному відділі здійснюється відповідно до вимог нормативно-правових документів, Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти, молоді та спорту України за №615 від 22.05.2012р., Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності, затвердженого наказом МОН України від 20.04.2015 № 446.

Освітня діяльність здійснюється на засадах особистісного, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісний підхід – це найважливіший принцип психолого-педагогічної науки, що передбачає створення активного освітньо-виховного середовища та облік своєрідності індивідуальності в розвитку і саморозвитку.

Саме цей принцип визначає положення дитини у виховному процесі, означає визнання його активним суб'єктом діяльності, а отже, становлення суб'єкт-суб'єктних відносин.

Компетентнісний підхід — спрямованість освітнього процесу на досягнення результатів, якими є такі ієрархічно підпорядковані компетентності учнів, як ключова, загальнопредметна і предметна.

Діяльнісний підхід в освіті - спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення навчального закладу є:

засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту навчальних програм; уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд; надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності:

- інтелектуальної – участь у предметних та міжпредметних олімпіадах та конкурсах різних рівнів (5-11 класи);
- трудової – участь у всіх акціях з благоустрою та очистки території НВК та населеного пункту (4-11 класи);
- художньо-естетичної – участь у різноманітних творчих конкурсах (1-11 класи);
- допрофільне вивчення предметів: трудове навчання, креслення;
- профільне вивчення предметів: українська мова, технології (10-11 класи).

Освітня програма, яка реалізується в Сагайдацькому навчально-виховному комплексі «загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад», **спрямована** на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, який прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення завдань формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності

У навчальному закладі працює 27 педагогічних працівників, з них:

у шкільному відділі - 23, у дошкільному відділі – 4.

Якісний склад педагогічного колективу:

- учителів вищої категорії – 14;
- учителів та вихователів першої категорії – 3;
- учителів та вихователів другої категорії – 4;
- спеціалістів – 6.

Мають педагогічні звання:

- «старший учитель» – 5;
- «учитель-методист» – 2;
- «педагог-організатор-методист» - 1;
- Відмінник освіти України – 1.

Учителі вдало поєднують для досягнення поставленої мети інноваційні та традиційні методи і прийоми ведення освітнього процесу, систематично підвищують свій фаховий рівень: проходять різні форми підвищення кваліфікації, беруть участь у вебінарах, конференціях, майстер-класах, ведуть блоги, використовують інструменти дистанційного навчання. Усі 23 вчителі в липні 2020 року пройшли навчання «Цифрові освітні технології для дистанційного навчання» та одержали сертифікати.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

До послуг учнів 18 класних кімнат та навчальних кабінетів, 2 майстерні, спортзал, футбольний та волейбольний майданчики, їdalня. У закладі 19 комп’ютерів, 11 ноутбуків, лінгафонний кабінет «7+1», клас з інтерактивною дошкою та проектором, 3 класи із засобами візуалізації, швидкісний Інтернет, окремий Wi-Fi для особистих пристройів персоналу та учнів. Бібліотечний фонд нараховує – 10905 примірників художньої та навчальної літератури, у тому числі підручників - 4397: для 1- 4 класів - 888; для 5 -9 класів - 2479; для 10-11 класів – 1030.

У Сагайдацькому навчально-виховному комплексі «загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» створені та функціонують методичні об’єднання класних керівників, вчителів предметів суспільно-гуманітарного та природничо-математичного циклів, проводиться психологічний супровід освітнього процесу.

Ефективному управлінню освітньою діяльністю сприяють система ІСУО та програма «КУРС: Школа».

Пріоритетного значення в розбудові Нової української школи в закладі надається завданням формувати в учнів **систему загальнолюдських цінностей:** морально-етичних – гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей; соціально-політичних – свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність.

У центрі освітнього процесу перебуває виховання в учнів та вихованців відповідальності за себе, за добробут нашої країни.

У здійсненні виховного процесу враховуються такі організаційні орієнтири:

- до створення виховного середовища залучається весь колектив НВК;
- у плануванні діяльності враховуються індивідуальні нахили і здібності кожної дитини, створюються належні умови для їх реалізації;
- виховання не зводиться до окремих виховних занять;
- учитель є взірцем людини вихованої, своїм прикладом він надихає і зацікавлює дитину;
- психологічний супровід освітнього процесу;
- налагодження постійного діалогу з батьківською спільнотою.

Наш заклад - заклад рівних можливостей для всіх. Колектив закладу докладає зусиль до того, щоб кожна дитина, змогла набути всі життєві компетенції в тому обсязі, в якому вони їй потрібні для успішного становлення. Якість освітнього процесу оцінюється моральними та ринковими категоріями. Тому управління школою зосереджене на управлінні якістю освіти, співставленні результатів роботи з метою, яку колектив НВК поставив перед собою.

Адміністрація навчального закладу, його кадровий потенціал, використовуючи навчально-матеріальну та науково-методичну базу, основні принципи співпраці з вихованцями та батьками, здатні успішно реалізувати Освітню програму в 2020-2021 навчальному році.

Розділ 2. Опис «моделі» випускника навчального закладу

Модель випускника Нової Української школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння, отримані учнем впродовж навчання, тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами. Набуті життєві компетентності випускник уміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

випускник - добре поінформована особистість;
прагне до самоосвіти та вдосконалення;
готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник - компетентний у ставленні до життя і реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів:

- має знання, уміння та навички, передбачені Державним стандартом початкової освіти;
- упевнений у собі, стараний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху;
- вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи:

- володіє якостями і вміннями на рівні вимог Державного освітнього стандарту;
- успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану;
- має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- володіє основами комп'ютерної грамотності;
- знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати;
- оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- дотримується правил культури поведінки і спілкування;

- веде здоровий спосіб життя;
- готовий до форм і методів навчання, які використовуються в старших класах.

Випускник старших класів:

- має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання;
- володіє іноземною мовою на базовому рівні;
- має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування);
- володіє культурою інтелектуальної діяльності;
- знає і поважає культуру України та інших народів;
- поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей;
- дотримується правил культури поведінки і спілкування;
- має почуття соціальної відповідальності;
- веде здоровий спосіб життя;
- володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу

Сагайдацький навчально-виховний комплекс «загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» у своїй діяльності забезпечує виконання статті 12 Закону України «Про освіту», тобто реалізує визначену **мету повної загальної середньої освіти** - всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині.

Загальні очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;</p>

		<p>ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивчені рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколошньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та</p>

		діаграма за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-</p>

		<p>естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

У навчальних програмах виокремлюються такі **наскрізні лінії** ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й стабільний розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окрім предметів — виходячи із наскрізних тем при вивчені предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти;
- предмети та курси за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскірна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскірної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколошнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, зміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколошнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскірна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посідючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскірної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскірна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскірна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Роль окремих предметів при навчанні за наскірними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскірною темою.

Розділ 4. Особливості організації освітнього процесу та використання педагогічних технологій

У 2020-2021 навчальному році в закладі 11 класів, у них навчається 147 учнів. У дошкільному відділі 2 різновікові групи, в них – 28 дітей.

Навчально-виховний комплекс працює за п'ятиденним робочим тижнем.

Відповідно до Закону України „Про освіту” тривалість уроку в 1 класі становить 35 хвилин, у 2-4-их класах - 40 хвилин, у 5-11-их класах – 45 хвилин. Тривалість перерв після первого, п'ятого, шостого уроків – 10 хвилин, після другого, третього уроків – 20 хвилин, після четвертого уроку – 15 хвилин.

Початок занять у 1-11-их класах: 8.30.

Для учнів 2-4-их класів за бажанням їхніх батьків (осіб, які їх замінюють) працює група продовженого дня.

Відповідно Закону України „Про освіту” навчальний рік розпочинається 1 вересня святом - День знань.

Структура навчального року встановлюється навчальним закладом у межах часу, передбаченого навчальним планом Освітньої програми закладу. Тривалість канікул протягом навчального року становитиме не менше 30 календарних днів.

Структура навчального року та терміни проведення канікул наведені в **додатку 3**.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, для задоволення освітніх інтересів учнів та розвитку їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань у закладі за окремим розкладом проводяться позакласні заходи, заняття гуртків та спортивних секцій (**додаток 5**).

Відповідно до статті 12 Закону України „Про освіту” навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Згідно з рішенням педагогічної ради навчальні екскурсії для учнів 1-11-их класів проводяться протягом навчального року, навчальна практика для учнів 5-8-их, 10-го класів проводиться після завершення навчальних занять.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється без конкурсу відповідно до території обслуговування, яка закріплена за закладом освіти Розпорядженням Шишацького селищного голови 20.02.2018 року за №24, Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367.

Поділ класів на групи при вивчені окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки

України від 20.02.2002 № 128 зі змінами, внесеними наказом від 17.08.2012 № 921 та від 08.04.2016 № 401.

У 2020-2021 навчальному році проведено поділ на групи:

- 5-го класу при вивченні української мови, англійської мови, інформатики, трудового навчання;
- 6-го класу – при вивченні інформатики.

У 2020-2021 навчальному році робота з дітьми дошкільного відділу здійснюватиметься за освітньою програмою «Українське довкілля», лист МОН України за №1/11-4988 від 23.05.2017р. Види занять та їх розподіл наведені в **додатку 2**.

Структура навчального року дошкільного відділу наведена в **додатку 3**. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також передбачено проведення екскурсій, віртуальних подорожей, уроків-семінарів, лекцій та конференцій, квестів, інтерактивних та інтегрованих уроків, відео-уроків, ділових ігор тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначеніх у навчальних програмах з предмета. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей буде здійснюватися у формі співбесід, контрольних, навчально-практичних занять та ін.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Серед сучасних педагогічних технологій у закладі будуть впроваджуватися наступні: особистісно-орієнтована технологія, інформаційні технології, технологія дистанційного навчання, ігрова технологія, технологія диференційованого навчання, технологія критичного мислення та ін. Це дозволить сформувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Учителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

В освітньому процесі будуть використовуватися наступні засоби: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проєкти, онлайн-тести, програмові засоби навчання та інше. Учителі не тільки самі активно будуть використовувати Інтернет-ресурси та сучасні інформаційні технології, а й залучатимуть до цього процесу учнів.

Розділ 5. Освітні програми

5.1. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти в Сагайдацькому НВК є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1-2 класи і 3-4 класи, які враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму школи I ступеня розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової загальної освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; наведено загальний обсяг навантаження, освітні галузі для 1-3-іх та 4-го класів, форми організації освітнього процесу; види оцінювання, інструменти для внутрішнього моніторингу забезпечення якості освітньої діяльності.

Мета, завдання, змістові лінії, зміст та очікувані результати навчання здобувачів освіти визначені в Державному стандарті початкової освіти.

Учні 1-3-іх класів навчатимуться за навчальними планами, розробленими на основі Типових освітніх програм Р.Б. Шияна, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» (1-2 класи), наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» (3 клас).

Учні 4-го класу навчатимуться у 2020/2021 навчальному році за Державним стандартом, затвердженим до набрання чинності Закону України «Про освіту» та Типовою освітньою програмою, розробленою на його основі та затверденою наказом Міністерства освіти і науки від 20.04.2018р. №407 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня».

Програму побудовано із урахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;

- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	Передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях.
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування.
3	Математична компетентність	Передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколошньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.
4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	Передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколошній світ шляхом спостереження та дослідження.
5	Інноваційність	Передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо),

		формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.
6	Екологічна компетентність	Передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства.
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечної та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях.
8	Навчання впродовж життя	Передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подального навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі.
9	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей	Передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя.
10	Культурна компетентність	Передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості.
11	Підприємливість та фінансова грамотність	Передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **наскрізні вміння**:

- читання з розумінням;
- уміння висловлювати власну думку усно і письмово;
- критичне та системне мислення;
- творчість та ініціативність;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- уміння конструктивно керувати емоціями;
- оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми;
- співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільноті поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різnobічного освоєння навколошньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи **наступність із дошкільним періодом** дитинства, початкова школа забезпечуватиме подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуватиме здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуватиме ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюватиметься на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження індивідуального розвитку вихованців у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях,

уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 класах – формувальному та підсумковому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях (наказ МОН від 20.08.2018 №924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі»).

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти (наказ МОН від 07.12.2018 № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації»).

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дасть можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Загальний обсяг навчального навантаження:

1 клас	805 годин
2 клас	875 годин
3 клас	875 годин
4 клас	875 годин

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах школи І ступеня (додатки 1.1-1.3).

Освітні галузі навчального плану для 1-3 класів реалізуються через інтегровані курси і навчальні предмети.

Освітня галузь «Мовно-літературна» представлена інтегрованим курсом

«Навчання грамоти» (1 клас) та українська мова та література (2, 3 клас) і окремим предметом «Іноземна мова» (англійська).

Освітні галузі «Математична», «Інформатична», «Фізкультурна» реалізуються через окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Інформатика», «Фізична культура». Освітні галузі «Природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична» реалізуються через вивчення інтегрованого предмета «Я досліджую світ», освітня галузь «Мистецька» - через вивчення інтегрованого предмета «Мистецтво».

Освітні галузі навчального плану 4 класу

Освітня галузь «Мови і літератури» (4 клас) з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Літературне читання», «Іноземна мова». У четвертому класі навчальний предмет „Українська мова” реалізується таким чином: I семестр - 4 години – українська мова, 3 години – літературне читання;

II семестр – 3 години – українська мова, 4 години – літературне читання.

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однайменні окремі предмети. На підсилення вивчення математики виділено 1 годину на тиждень. Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі». Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура». Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика». Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через вивчення інтегрованого курсу.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є: інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні проекти, сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Перелік освітніх галузей для 1-3 класів, які працюватимуть за Концепцією НУШ (навчальна програма під керівництвом Шияна Р.Б.)

Мовно-літературна, у тому числі: Рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ); Іншомовна освіта (ІНО);
Математична (МАО);

Природнича (ПРО);
Технологічна (ТЕО);
Інформатична (ІФО);
Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО);
Громадянська та історична (ГІО);
Мистецька (МИО);
Фізкультурна (ФІО).

Перелік освітніх галузей для 4-го класу

Мови і літератури (мовний і літературний компоненти);
Математика;
Природознавство;
Суспільствознавство;
Мистецтво;
Технології;
Здоров'я і фізична культура.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти
Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з компонентів, описаних у розділі 6.

5.2. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Освітня програма базової середньої освіти Сагайдацького НВК розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня».

Освітня програма базової середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування та організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма базової середньої освіти є продовженням освітньої програми початкової середньої освіти.

Мета, завдання, змістові лінії, зміст та очікувані результати навчання здобувачів освіти визначені в Державному стандарті освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, а також логічної послідовності їх вивчення в рамках навчальних планів;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в **додатку 4**.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік:

для 5-го класу – 1085 годин/навчальний рік;
для 6-го класу – 1190 годин/навчальний рік;
для 7-го класу – 1225 годин/навчальний рік;
для 8-го класу – 1260 годин/навчальний рік;
для 9-го класу – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу (**додаток 1.4**).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей

Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану Сагайдацького НВК враховує освітні запити учнів та батьків, кадрове забезпечення та матеріально-технічну і методичну базу закладу.

Варіативна складова навчального плану використовується на:
підсилення вивчення предметів:

українська мова: 5-6 класи – по 0,5 години на тиждень,

іноземна мова: 5 клас – 1 година на тиждень,

математика: 5-6 класи – по 1 годині на тиждень,

трудове навчання: 5, 8-9 класи – по 1 годині на тиждень; 6-7 класи – по 2 години на тиждень;

запровадження курсу за вибором креслення у 8-9 класах – по 2 години на тиждень.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план Сагайдацького НВК містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань НВК. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках вивчення предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, а саме:

у 5-6 класах: легка атлетика, футбол, волейбол, настільний теніс, туризм, гімнастика;

у 7-9 класах: футбол, волейбол, гімнастика, легка атлетика.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Очікувані результатами навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, окреслених у розділі 3 Освітньої програми.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній

ключових компетентностей як «Екологічна безпека й стабільний розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскірні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; вони будуть враховуватися при формуванні освітнього середовища, адже наскірні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскірними лініями (розділ 3) реалізується через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскірніх тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскірніх тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскірними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскірною темою;

- курси за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної, активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість навчання. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприятимуть встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищить рівень їхньої загальної культури, створить умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набутимуть досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх у нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального

року починають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури;

Суспільствознавство;

Мистецтво;

Математика;

Природознавство;

Технології;

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку. Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, проводитимуться навчально-практичні заняття, лабораторні досліди, оглядові конференції та екскурсії.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи одночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Освітня програма Сагайдацького навчально-виховного комплексу передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Опис та інструменти ***системи внутрішнього забезпечення якості освіти*** на II ступені подано в розділі 6 Освітньої програми.

5.3. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ)

Профільна середня освіта – це третій рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає третьому рівню Національної рамки кваліфікацій, і є останнім етапом одержання повної загальної середньої освіти, на якому в свідомості учнів формується цілісна картина світу, випускники старшої школи володіють способами пізнавальної та комунікативної діяльності, умінням одержувати інформацію з різних джерел і самостійно опрацьовувати її, застосовувати набуті знання в повсякденному житті та готові до свідомого вибору та самореалізації.

Метою повної загальної середньої освіти є різnobічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

Профільне навчання є одним із ключових напрямів модернізації та удосконалення системи освіти нашої держави й передбачає реальне й планомірне оновлення школи старшого ступеня і має найбільшою мірою враховувати інтереси, нахили і здібності, можливості кожного учня, у тому числі з особливими освітніми потребами, у контексті соціального та професійного самовизначення і відповідності вимогам сучасного ринку праці. При цьому реалізується принцип особистісно орієнтованого навчання, створюються найоптимальніші умови для професійного самовизначення та подальшої самореалізації випускників, продовження освіти та початку професійної діяльності.

Мета профільного навчання – забезпечення умов для якісної освіти старшокласників у відповідності з їхніми індивідуальними нахилами, можливостями, здібностями і потребами, забезпечення професійної орієнтації учнів на майбутню діяльність, яка користується попитом на ринку праці, встановлення наступності між загальною середньою і професійною освітою, забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації.

Профільна школа є інституційною формою реалізації цієї мети.

Основні завдання профільного навчання

- створення умов для врахування й розвитку навчально-пізнавальних і

професійних інтересів, нахилів, здібностей і потреб учнів старшої школи в процесі їхньої загальноосвітньої підготовки;

- забезпечення наступності між загальною середньою та професійною освітою, можливості отримати професію;

- сприяння професійній орієнтації і самовизначенням старшокласників, соціалізації учнів незалежно від місця проживання, стану здоров'я тощо;

- здійснення психолого-педагогічної діагностики щодо визначення готовності до прийняття самостійних рішень, пов'язаних з професійним становленням;

- сприяння у розвитку творчої самостійності, формуванні системи уявлень, ціннісних орієнтацій, дослідницьких умінь і навичок, які забезпечать випускнику школи можливість успішно самореалізуватися;

- продовження всеобщого розвитку учня як цілісної особистості, його здібностей і обдарувань, його духовності й культури, формування громадянина України, здатного до свідомого суспільного вибору.

Освітня програма повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) **Сагайдацького НВК** розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 (10-11 класи) «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №408.

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма повної середньої освіти є продовженням освітньої програми базової середньої освіти. Програма розроблена з урахуванням психолого-педагогічних особливостей розвитку дітей 16-18 років. Програма враховує, що провідною діяльністю учнів даного вікового періоду є самовизначення як практика формування, пов'язана з конструюванням можливих образів майбутнього, проектуванням і плануванням в ньому своєї індивідуальної траєкторії (свого шляху). Так як формування старших школярів відбувається через набуття практичного мислення, то одиницею організації змісту освіти стає «проблема» і проблемна організація навчального матеріалу, що передбачає особистісно-компетентнісну організацію навчальної діяльності.

До очікуваних результатів засвоєння основної освітньої програми належать:

загальні навчальні вміння, навички і способи діяльності;

пізнавальна діяльність;
інформаційно-комунікативна діяльність;
рефлексивна діяльність.

Програму побудовано із врахуванням таких **принципів**:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- принцип інтегрування навчальних предметів всередині і поза освітніх областей;
- принцип диференційованого підходу до навчання;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей;
- принцип взаємозв'язку навчальної та позанавчальної діяльності.

Загальний обсяг навчального навантаження:

10 клас	1260 годин
11 клас	1225 годин
Разом	2485 години

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України „Про повну загальну середню освіту”.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальному плані школи ІІІ ступеня (**додаток 1.5**).

У 2020/2021 навчальному році з урахуванням побажань учнів, батьків, матеріально-технічної бази, навчально-методичного та кадрового забезпечення та з метою якісної реалізації профілю у 10-11-их класах на профільному рівні вивчатимуться українська мова та технології.

Відповідно до нової навчальної програми з математики (Алгебра та початки аналізу та геометрія) для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти освітня галузь «Математика» у 10 та 11 класах реалізовуватиметься через вивчення предмета «Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія) – 4 години на тиждень. В 11 класі виділено 1 годину на підсилення вивчення української літератури. Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» у 10 та 11 класах буде здійснюватися як двох окремих предметів: «Фізика» та «Астрономія». Розподіл годин між предметами здійснюватиметься відповідно

до навчальних програм. У 10 класі вивчатиметься предмет «Фізика», в 11 класі – окрім «Фізики» та «Астрономія». В 11 класі вивчатиметься предмет «Біологія і екологія».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, забезпечується в 10-11 класах вибірково-обов'язковими предметами: інформатика та технології. В 10 класі на вивчення технологій відведено 2 години, інформатики – 1 годину на тиждень, в 11 класі – на вивчення технологій відведено 1 годину, інформатики – 2 години на тиждень. На вивчення технологій з варіативного складника в 10 класі відведено 4 години, в 11 – класі – 3 години на тиждень.

З метою наступності вивчення та підвищення технологічної грамотності випускників закладу вивчається курс за вибором креслення: в 10 класі – 1 година, в 11 класі – 2 години на тиждень.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, а саме:

10-11 класи - легка атлетика, гімнастика, настільний теніс, волейбол

Години фізичної культури в 1-11-их класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах

Реалізація освітніх галузей

Навчальний план школи ІІІ ступеня реалізується через освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Освітню програму укладено за такими **освітніми галузями**:

Мови і літератури;

Суспільствознавство;

Мистецтво;

Математика;

Природознавство;

Технології;

Здоров'я і фізична культура.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування

ключових компетентностей учнів, окреслених у розділі 3 Освітньої програми.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й стабільний розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізні лінії (розділ 3) є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірці його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду.

Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Наскірні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскірні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття профільної освіти.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу будуть екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, квести, інтерактивні, інтегровані уроки, уроки з використанням технологій проблемного навчання та критичного мислення, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри.

Для засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей проводитимуться лекції, конференції, екскурсії, навчально-практичні заняття. Коригуючу функцію виконуватимуть індивідуальні та групові заняття та консультації. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей буде здійснюватися у формі заліків, співбесід, контрольних, навчально-практичних занять.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Опис та інструменти ***системи внутрішнього забезпечення якості освіти*** подано в розділі 6 Освітньої програми.

Розділ 6. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту» **система забезпечення якості освіти** має на меті:

- гарантування якості освіти;
- формування довіри суспільства до системи та закладі освіти, органів управління освітою;
- постійне та послідовне підвищення якості освіти;
- допомогу закладам освіти та іншим суб'єктам освітньої діяльності у підвищенні якості освіти.

Складовими системи забезпечення якості освіти є:

система забезпечення якості в закладі (внутрішня система забезпечення якості освіти);

система зовнішнього забезпечення якості світи;

система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі поєднує:

- стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти; систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

На рівні закладу розроблено систему показників (**внутрішній моніторинг**), що дозволяє визначити, наскільки ефективно реалізується Освітня програма, тобто наскільки діяльність НВК відповідає ідеальній моделі випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

- **кадрове забезпечення освітньої діяльності** (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна

сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, воркшопах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);

- **навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності** (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання – 2 рази на рік);

-**матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності** (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: кабінети, майстерні, інформаційно-бібліотечний фонд, їдалня, наявність Інтернету – 2 рази на рік);

-**якість проведення навчальних занять** (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);

-**моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)** (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета – на кожному уроці), тематичне – в кінціожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробуваннях – протягом навчального року);

- **моніторинг продовження навчання** (аналіз вступу випускників – 1 раз на рік).

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» **результатами навчання** є знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання (стаття 12 Закону України «Про освіту»).

Державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти здійснюється з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу та/або якості освіти. Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки (наказ МОН України від 07.12.2018 №

1369 «Про затвердження порядку проведення державної підсумкової атестації»).

Система зовнішнього забезпечення якості освіти може включати: інструменти, процедури та заходи забезпечення і підвищення якості освіти, зокрема:

- стандартизацію;
- ліцензування освітньої діяльності;
- акредитацію освітніх програм;
- інституційну акредитацію;
- громадську акредитацію закладів освіти;
- зовнішнє незалежне оцінювання результатів навчання;
- інституційний аудит; моніторинг якості освіти;
- атестацію педагогічних працівників;
- сертифікацію педагогічних працівників;
- громадський нагляд;

інші інструменти, процедури і заходи, що визначаються спеціальними законами України, визначені Законом України «Про освіту» і спеціальними законами органи і установи, що відповідають за забезпечення якості освіти, незалежні установи оцінювання та забезпечення якості освіти.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу є: оновлення нормативно-методичної бази; забезпечення якості освіти та освітньої діяльності; постійний моніторинг змісту освіти; спостереження за реалізацією освітнього процесу; моніторинг технологій навчання; моніторинг ресурсного потенціалу закладу; моніторинг управління ресурсами та процесами; спостереження за станом соціально-психологічного середовища закладу; контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів; розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні (стаття 41 Закону України «Про освіту»).

Додаток 1

До Освітньої програми

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

*Сагайдацького навчально-виховного комплексу
«загальноосвітній навчальний заклад I-ІІІ ступенів –
дошкільний навчальний заклад»
Шишацької селищної ради Полтавської області
на 2020-2021 навчальний рік*

*Погоджено на засіданні
педагогічної ради НВК
(протокол №9 від 31.08.2020 року)*

*САГАЙДАК
2020*

Додаток 1.1

Навчальний план розроблений за Типовою освітньою програмою під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 року №1272

Навчальний план для 1-2 класів

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		1	2
Мовно-літературна	Українська мова	5	5
	Іноземна мова	2	3
Математична	Математика	3+1	3+1
Природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична	Я досліджую світ	7	7
	Інформатика (у курсі «Я досліджую світ»)		1
Мистецька	Мистецтво	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		19+3+1	21+3+!
Границю допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22
Разом		23	25

Директор
навчально-виховного комплексу

М.В. Степаненко

Додаток 1.2

Навчальний план розроблений за
Типовою освітньою програмою під
керівництвом Шияна Р.Б., затвердженою
наказом МОН України від 08.10.2019 року
№1273

Навчальний план для 3 класу

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова	5
	Іноземна мова	3
Математична	Математика	4+1
Природничая	Я досліджую світ	7
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Мистецтво	2
Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього		22+3+1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23
Разом		26

Директор
навчально-виховного комплексу

М.В. Степаненко

Додаток 1.3

Навчальний план розроблений за
Типовою освітньою програмою закладів
загальної середньої освіти І ступеня,
 затвердженою наказом МОН України
20.04.2018 за №407

Навчальний план для 4 класу

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень
		4
Мови і література (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7
	Іноземна мова	2
Математика	Математика	4+1
Природознавство	Природознавство	2
Суспільствознавство	Я у світі	1
Мистецтво	Мистецтво	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Усього		21+3+1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		23
Разом		25

Директор
навчально-виховного комплексу

М.В. Степаненко

Додаток 1.4

Навчальний план розроблений за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року №405

Навчальний план для 5-9 класів

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5+0,5	3,5+0,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова (англ.)	3+1	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство зnavство	Історія України	1	1	1	1.5	1.5
	Всесвітня історія		1	1	1	1
	Основи правознавства					1
Мистецтво	Мистецтво				1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1		
	Образотворче мистецтво	1	1	1		
Математика	Математика	4+1	4+1			
	Алгебра			2	2	2
	Геометрія			2	2	2
Природо-зnavство	Природознавство	2				
	Біологія		2	2	2	2
	Географія		2	2	2	1.5
	Фізика			2	2	3
	Хімія			1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2+2	1+2	1+1	1+1
	Інформатика	1	1	1+0,5	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом		23,5++3+2,5	26,5+3+3,5	28+3+2,5	28,5+3+1	30+3+1
Варіативна складова						
Курси за вибором:						
Креслення					2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		28	31	32	33	33
Всього		29	33	33,5	34,5	36

Директор
навчально-виховного комплексу

М.В. Степаненко

Додаток 1.5

Навчальний план розроблений за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року №408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464)

Навчальний план для 10-11 класів

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень					
		10			11		
		Базові предмети	Філологічний профіль	Технічно-технологічний профіль	Базові предмети	Філологічний профіль	Технічно-технологічний профіль
Мови і літератури	Українська мова	2	2		2	2	
	Українська література	2			3		
	Зарубіжна література	1			1		
	Іноземна мова	2			2		
Суспільство знавство	Історія України	1,5			1,5		
	Всесвітня історія	1			1		
	Громадянська освіта	2					
Математика	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	4			4		
Природознавство	Біологія і екологія	2			2		
	Географія	1,5			1		
	Фізика	3			3		
	Астрономія				1		
	Хімія	1,5			2		
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3			3		
	Захист України	1,5			1,5		
Вибірково-обов'язкові предмети							
Інформатика		1			2		
Технології		2		4	1		3
Курси за вибором							
Креслення		1			2		
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		33			33		
Усього		32	2	4	33	2	3
Всього фінансиється		38			38		

Директор
навчально-виховного комплексу

М.В. Степаненко

Додаток 2

ДОШКІЛЬНИЙ ВІДДІЛ

Види занять	Кількість групових занять на тиждень у вікових групах	
	друга молодша група (від 3 до 4 років)	старша група (від 5 до 6 років)
Ознайомлення з соціумом	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4	5
Логіко-математичний розвиток	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	11 + 3	15 + 3
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	3,5	8,3

Директор

навчально-виховного комплексу

М.В. Степаненко

Структура навчального року шкільного відділу

У 2020/2021 навчальному році Сагайдацький НВК працює за 5-ти денним робочим тижнем.

Навчальний рік розпочинається у День знань - 01 вересня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01.09.2020 року по 24.12.2020 року;

II семестр – з 11.01.2021 року по 28.05.2020 року.

Упродовж навчального року проводяться канікули:
осінні з 26.10.2020 року по 01.11.2020 року;
зимові з 25.12.2020 року по 10.01.2021 року;
весняні з 29.03.2021 року по 04.04.2021 року.

У разі посилення карантинних обмежень, в структурі 2020-2021 навчального року можливі зміни (за рішенням педради) термінів і дат семестрів/канікул, форми навчання.

Розклад дзвінків

для учнів 1 класу:

1 урок : 8.30-9.05
2 урок : 9.25-10.00
3 урок : 10.20-10.55
4 урок : 11.05 -11.40
5 урок: 11.50 – 12.25

для учнів 2-4 класів:

1 урок : 8.30-9.10
2 урок : 9.25-10.05
3 урок : 10.30-11.10
4 урок : 11.35-12.15
5 урок : 12.25-13.05

для учнів 5-11 класів:

1 урок : 8.30-9.15
2 урок : 9.25-10.10
3 урок : 10.25-11.10
4 урок : 11.40-12.25
5 урок : 12.35-13.20
6 урок : 13.30-14.15
7 урок : 14.25-15.10

Структура навчального року дошкільного відділу

У 2020/2021 навчальному році робота з дітьми здійснюється за освітньою програмою «Українське дошкілля» (лист МОН України №1/11-4988 від 23.05.2017р.).

Навчальний рік розпочинається 01 вересня і закінчується 31 серпня, оздоровчий період триває з 1 червня по 31 серпня.

У закладі функціонує 2 групи, встановлено 5-денний навчальний тиждень. Режим роботи груп з 8 год. 00 хв. до 17 год. 00 хв.

Тривалість фронтальних занять становить:

- 3 рік життя – 15 хв.;
- 4 рік життя – 15 хв.;
- 5 рік життя – 20 хв.;
- 6 рік життя – 25 хв.

Тривалість перерв між заняттями становить 10 хв. За планом вихователя здійснюється індивідуальна робота з дітьми.

Додаток 4

Програмно-методичне забезпечення освітньої діяльності

Перелік навчальних програм для 1-3-х класів

№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Типова освітня програма для 1-2 класів (автор Шиян Р.Б.), затверджена наказом МОН України від 21.03.2018 № 268
2.	Типова освітня програма для 3-4 класів (автор Шиян Р.Б), затверджена наказом МОН України від 27.12.2018 № 1461

Перелік навчальних програм для 4 класу

№ з/п	Назва навчальної програми	Рекомендовано до використання
1	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи	Накази МОН України від 22.12.2014 №1495
2	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів	Накази МОН України від 22.12.2014 №1495
3	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи	Накази МОН України від 22.12.2014 №1495
4	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи	Накази МОН України від 22.12.2014 №1495
5	Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи	Наказ МОНмолодьспорту України від 12.09.2011 №1050
6	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи	Наказ МОНмолодьспорту України від 12.09.2011 №1050
7	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи	Накази МОН України від 22.12.2014 №1495
8	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи	Наказ МОНмолодьспорту України від 12.09.2011 №1050
9	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи	Наказ МОНмолодьспорту України від 12.09.2011 №1050
10	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи	Накази МОН України від 22.12.2014 №1495

Перелік навчальних програм для 5-9 класів

№ з/п	Назва навчальної програми	Рекомендовано до використання
1.	Українська мова	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 (5-9 класи)
2.	Українська література	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 (5-9 класи)
3.	Іноземні мови	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
4.	Зарубіжна література	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
5.	Історія України	Наказ МОН України від 21.02.2019 №236
6.	Всесвітня історія	Наказ МОН України від 21.02.2019 №236 (6 клас) Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 (7-9 класи)
7.	Правознавство	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
8.	Мистецтво	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
9.	Математика	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
10.	Природознавство	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
11	Біологія	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
12.	Географія	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
13.	Фізика	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
14.	Хімія	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
15.	Трудове навчання	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
16.	Інформатика	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
17.	Основи здоров'я	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
18.	Фізична культура	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407

Перелік навчальних програм варіативного складника

№ з/п	Назва навчальної програми	Рекомендовано до використання
1.	Навчальна програма «Креслення» для закладів загальної середньої освіти Креслення. 8-11 класи	Лист ІМЗО від 08.11.2019 р. № 22.1/12-Г-10550

Перелік навчальних програм для 10- 11 х класів

(затверджені наказами МОН України від 23.10.2017
№ 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ з/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень Наказ МОН України від 23.11.2011 №1392
2.	Українська література	Рівень стандарту
3.	Іноземні мови	Рівень стандарту
4.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
5.	Історія України	Рівень стандарту Наказ МОН України від 21.02.2019 №236
6.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
7.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
8.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
9.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
10.	Географія	Рівень стандарту
11.	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтєва В. М.)	Рівень стандарту
12.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.)	Рівень стандарту
13.	Хімія	Рівень стандарту
14.	Фізична культура	Рівень стандарту
15.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
16.	Інформатика	Рівень стандарту
17.	Технології	Профільний рівень Наказ МОН України від 23.09.2010 №904

Перелік навчальних програм варіативного складника

№ з/п	Назва навчальної програми	Рекомендовано до використання
1.	Навчальна програма «Креслення» для закладів загальної середньої освіти Креслення. 8-11 класи (10 клас)	Лист ІМЗО від 08.11.2019 р. № 22.1/12-Г-10550
2.	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти Креслення. 11 клас	Лист ІМЗО від 25.09.2018 № 22.1/12-Г-906

Навчальні програми розміщені на офіційному сайті МОН України за покликанням <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>. Перелік навчально-методичної літератури, рекомендованої МОН України до використання в освітньому процесі, наведено:

- в листі від 22.07.2020 “Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2020/2021 навчальному році” за покликанням <https://goo.gl/93BNko>;

- в листі ІМЗО від 18.06.2020 №22.1/12-Г372 “Про перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в 5-11 класах закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою” за покликанням <https://goo.gl/93BNko>.

Додаток 5

Розклад занять гуртків у 2020/2021 навчальному році

Назва гуртка	День тижня	Години занять	Керівник гуртка
Драматичний	Середа П'ятниця	17.00 – 18.00 17.00 - 19.00	Степаненко М. М
«Юний дизайнер»	Середа	17.00 - 19.00	Ляшенко С. В.
«Технічна творчість»	Понеділок Середа	17.00 - 19.00 17.00 - 19.00	Писаренко О. Г.
«Мій друг - комп’ютер»	Четвер	17.00 – 18.00	Кашуба В.В.

Розклад занять спортивних секцій у 2020/2021 навчальному році

Назва секції	День тижня	Години занять	Керівник секції
Волейбол	Четвер	18.00-20.00	Кукіб П.О.
Настільний теніс	Середа	18.00-19.30	Кукіб П.О.
Баскетбол	П'ятниця	18.00-19.45	Бережний Р.Г.
Загальна фізична підготовка	Вівторок	18.00-19.00	Кукіб П.О.